

РЕШЕНИЕ № 140
12 юли 2011 г.

СЪВЕТЪТ ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ на свои заседания на 21.06.2011г. и на 12.07.2011 г. обсъди списък на събития с важно обществено значение и мерки за защита на достъпа на аудиторията до отразяването им.

За да постанови своето решение, Съветът за електронни медии взе предвид следното:

1. Съществуващата правна рамка в Закона за радиото и телевизията

Според разпоредбата на чл. 32, ал. 3 от Закона за радиото и телевизията Съветът за електронни медии приема и публикува списък на събитията с важно обществено значение и обезпечава мерки за защита на достъпа на аудиторията до отразяването им, така че оператор под юрисдикцията на Република България с придобити изключителни права за събития с важно обществено значение да упражнява тези права по такъв начин, че:

1. да не лиши значителна част от аудиторията в страната от възможността да следи тези събития на живо, изцяло или отчасти, а ако това е нужно или уместно, поради обективни причини от обществен интерес - чрез отразяване на тези събития след време, изцяло или отчасти, по безплатната телевизия;

2. да не лиши значителна част от аудиторията в държава - членка на Европейския съюз, или държава - страна по Европейската конвенция за трансгранична телевизия, от възможността да следи на живо, изцяло или отчасти, а ако това е нужно или уместно, поради обективни причини от обществен интерес - чрез отразяване след време, изцяло или отчасти по безплатната телевизия, на събитията с важно обществено значение съгласно разпоредбите, приети от тази друга държава, при условия на взаимност.

На следващо място, новата норма на чл. 19б от ЗРТ задължава радио- или телевизионните оператори, които притежават изключително право върху значимо събитие, да осигуряват достъп на другите радио- и телевизионни оператори за неговото информационно отразяване в съответствие с поетите от Република България задължения по влезли в сила международни договори.

Достъпът до значими събития за целите на т.нар. “кратки репортажи”(“short reports”) се осъществява при условията и по реда, посочени в разпоредбата на чл. 19в от ЗРТ, според която всеки телевизионен оператор, установен в Европейския съюз, има право на достъп на справедлива, разумна и недискриминационна основа до събития, които са от значителен обществен интерес и се предават по силата на изключително основание от телевизионен оператор под юрисдикция на Република България. Тази разпоредба се прилага съответно и за радиооператори под юрисдикцията на Република България.

Правото на достъп на радио- и телевизионните оператори с цел информационно отразяване включва:

- право *свободно да избират кратки откъси от сигнала* на оператора - носител на права, като при аудио-визуалните медийни услуги се отбелязва името и/или се включва логото на оператора с изключителни права, а при радиослужбите се посочва източникът по подходящ начин;
- *правото на директен достъп до мястото на събитието*, освен ако това не е практически възможно, *и на запис, който да се използва единствено за създаване на материал с продължителност не по-голяма от 90 секунди*. Когато краткият репортаж е съществен на основата на достъп до събитието, оригиналният материал на авторите на репортажа се унищожава след произвеждането му, за което се информира операторът с изключителните права.

Правото на информационно отразяване е безплатно. По изключение може да се предвиди компенсация, която не надхвърля преките допълнителни разходи за осигуряването на достъп.

Кратките репортажи се използват единствено за актуално-публицистични предавания и новини в срок не по-дълъг от 24 часа от края на събитието, и могат да бъдат използвани в медийни услуги по заявка само ако същото предаване се предлага на запис от същия доставчик на медийни услуги. *Не се допуска повторна употреба на репортажа освен по изключение за отбелязване на тематични събития и обзор, като репортажите могат да се запазват в архивите на доставчика на медийни услуги.*

2. Критериите, посочени в ДИРЕКТИВА 2010/13/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 10 март 2010 година за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите-членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги (Директива за аудиовизуалните медийни услуги-кодифицирана версия).

Съгласно съображение 52 на Директивата за аудиовизуалните медийни услуги “събитията от първостепенно значение за обществото, следва за целите на настоящата директива, да отговарят на определени критерии, което ще рече, че се касае за изключителни събития, които са от интерес за широката публика в Съюза или в дадена държава-членка или в значителна част от определена държава-членка и са организирани предварително от организатор на събития, със законни права да продава правата, свързани с тези събития.”

3. Критериите, посочени в т. 10 от Указанията за прилагане на чл. 9а от Европейската конвенция за трансгранична телевизия (ЕКТТ), приети от Постоянния комитет, както следва:

“Събитията, за които се отнасят националните мерки, трябва наистина да имат голямо значение за обществото за цялата или част от територията на съответната страна, което означава, че става въпрос за изключителни събития, интересувачи широката публика или голяма част от населението на страната, според Конвенцията. Такива събития са, примерно: Олимпийските игри, Световна купа по футбол или европейски първенства по футбол. По принцип се приема, че дадено събитие е от голямо значение за обществото, ако при направената оценка, за всеки един случай, в съответствие с документацията, представена от страните, това събитие отговаря най-малко на две от следните условия:

- самото събитие или неговия резултат имат специален отзвук за цялата аудитория на съответната страна, а не само за тези които обикновено следят спорта или въпросните дейности;

- това събитие е от особено културно значение и признато общо от населението на съответната страна и се отнася до елементи на неговата културна идентичност;
- националният отбор или национален представител участва в събитието, като част от големи спортни турнири;
- това събитие традиционно се излъчва по безплатната телевизия и привлича широка аудитория в страната.

4. Консултационната процедура по съставяне на Списък на събития с важно обществено значение, включваща няколко етапа:

4.1. Писмена кореспонденция с институциите:

- Министерство на културата; Министерство на образованието, младежта и науката; Министерство на физическото възпитание и спорта; Комисия по културата, гражданското общество и медии към НС; Комисия по образованието, науката и въпросите на децата, младежта и спорта към НС; Български олимпийски комитет; Български футболен съюз; Професионална футболна лига; Национална спортна академия; Асоциация на българските радио- и телевизионни оператори (АБРО).

4.2. Допълнителни консултации с представителни институции на спортове, добавени към списъка след първия етап:

- Българска федерация по борба; Българска федерация ски; Българска федерация по художествена гимнастика; Българска федерация Баскетбол .

4.3. Проект за Списък на събития с важно обществено значение беше поставен за обществено обсъждане на електронната страница на СЕМ на два пъти, като при повторното представяне на сайта на 04.05.2011 г., бяха взети предвид всички забележки и допълнения, получени до момента.

Предвид изложеното и на основание **чл. 32, ал. 3 от Закона за радиото и телевизията, Съветът за електронни медии**

РЕШИ:

I. Приема Списък на събитията с важно обществено значение:

1. Зимните и летните олимпийски игри;
2. Официалните футболни срещи на българския национален футболен отбор в годишния календар на УЕФА и ФИФА;
3. Футболните срещи за откриването, полуфиналите и финалът на Световното първенство по футбол;
4. Полуфиналите и финалът на Европейското първенство по футбол;
5. Финалът на Купата на България по футбол;
6. Международните срещи на националния отбор по волейбол (мъже);
7. Международните срещи на националния отбор по баскетбол (мъже);
8. Световна купа по ски (алпийски дисциплини);
9. Световно първенство по борба;
10. Световно първенство по художествена гимнастика и Световна купа.

II. Финалните срещи на Световното първенство по футбол, на Европейското първенство по футбол, на Купата на България по футбол следва да бъдат излъчвани изцяло и на живо.

Другите събития от списъка по т. I може да се излъчват изцяло или частично, на живо или на запис, в съответствие с конкретните обстоятелства и възможностите на доставчика на медийни услуги, който притежава правата за разпространение.

III. Приема мерки за защита на достъпа на аудиторията до отразяването на събитията с важно обществено значение :

А. Основание за телевизионен оператор – доставчик на медийни услуги да придобие право да разпространява събитие от тези, включени в списъка, е да разпространява събитието като линейна медийна услуга по безплатна телевизия, като осигурява достъп на не по-малко от 85 % от населението.

Б. Основание правото за телевизионно разпространение на събитие, включено в горния списък да бъде придобито от телевизионен оператор - доставчик на медийни услуги, който не отговаря на условията по т.А., е деклариран отказ или финансова невъзможност на обществените доставчици на медийни услуги, които отговарят на тези изисквания.

В. Правото на информационно отразяване за целите на кратките новинарски репортажи на значимите събития от настоящия списък, се урежда в членове 19б, 19в и чл. 48 на действащия Закон за радиото и телевизията.

Г. Съветът за електронни медии има право да реагира при нововъзникнали обстоятелства, съгласно правомощията, предоставени му от Закона за радиото и телевизията в разумен срок спрямо провеждането на събитието и при необходимост да дава задължителни указания.

След корелационен анализ на предложенията и критериите, описани по-горе, **Съветът за електронни медии приема, че всяко едно от предложените събития отговаря на поне два от тези критерии (Приложение № 1).**

Списъкът на събитията с важно обществено значение да се изпрати на Министерството на културата, на Постоянния комитет за трансгранична телевизия и на Европейската комисия.

Списъкът на събитията с важно обществено значение влиза в сила от датата на публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз и има срок на действие до приемането на следващия.

доц. Георги Лозанов

Председател на СЕМ

Приложение № 1

Списък на събитията с важно обществено значение – Тест по критериите:	Мотиви: признаци, отговарящи на препоръчаните от ЕС критерии
1. Зимните и летните олимпийски игри	- общопризнат социален феномен; - привлича широка аудитория в страната, а не само за тези, които обикновено следят спорта; - традиционно е отразяван от безплатна телевизия БНТ1.
2. Официалните срещи на българския национален футболен отбор в годишния календар на УЕФА и ФИФА	- общопризнат социален феномен; - привлича широка аудитория в страната, а не само за тези, които обикновено следят спорта; - традиционно е отразяван от безплатна телевизия БНТ1.
3. Футболната среща за откриването, полуфиналите и финалът на Световното първенство по футбол	- общопризнат социален феномен; - привлича широка аудитория в страната, а не само за тези, които обикновено следят спорта; - традиционно е отразяван от безплатна телевизия БНТ1.
4. Полуфиналите и финалът на Европейското първенство по футбол	- общопризнат социален феномен; - привлича широка аудитория в страната, а не само за тези, които обикновено следят спорта; - традиционно е отразяван от безплатна телевизия БНТ1.
5. Финалът на Купата на България по футбол	- привлича широка аудитория в страната, а не само за тези, които обикновено следят спорта; - традиционно е отразяван от безплатна телевизия БНТ1.
6. Международните срещи на националния отбор по волейбол(мъже)	- националният отбор или национален представител участва в събитието; - традиционно е отразяван от безплатна телевизия БНТ1.
7. Международните срещи на националния отбор по баскетбол (мъже)	- традиционно е отразяван от безплатна телевизия БНТ1; - общопризнат социален феномен; - имат специален отзвук за българската аудитория, пълният трибуните и са широко медийно отразени.
8. Световна купа по ски (алпийски дисциплина)	- националният отбор или национален представител участва в събитието (Световна купа – Банско 2011г.); - сред популярните спортни събития, както в България, така и в световен мащаб; - традиционно се излъчват по безплатна телевизия БНТ1; - регистриран е ръст на публиката.
9. Световно първенство по борба	- националният отбор или национален представител участва в събитието; - традиционно се излъчва по безплатната телевизия БНТ1.
10. Световно първенство по художествена гимнастика и Световна купа	- националният отбор или национален представител участва в събитието (София е домакин на Световната купа 2011г.); -традиционно е отразяван от безплатна телевизия БНТ1.